

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU

2022 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ.....	11

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri	5
Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Ödenekleri ve Gider Gerçekleşmeleri	6
Tablo 3: 2022 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu	6
Tablo 4: Kurumun Sermayesine İştirak Ettiği Şirketler	7
Tablo 5: Sosyal Tesisler	7

KISALTMALAR

Ar-Ge	: Araştırma Geliştirme
A.ř.	: Anonim şirket
BİLGEM	: Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi
BKMYBS	: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi
BUTAL	: Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı
HYS	: Harcama Yönetim Bilişim Sistemi
İLTERAN	: İleri Teknolojiler Araştırma Enstitüsü
KHK	: Kanun Hükmünde Kararname
MAM	: Marmara Araştırma Merkezi
RUTE	: Raylı Ulaşım Teknolojileri Enstitüsü
SAGE	: Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü
TBAE	: Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü
TUG	: TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜSSİDE	: Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü
ULAKBİM	: Ulusal Akademik Aę ve Bilgi Merkezi
UME	: Ulusal Metroloji Enstitüsü
UZAY	: Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK), 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkında Kanun ile kurulan, kamu tüzel kişiliğine haiz, idari ve mali özerkliğe sahip, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresidir. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili kuruluşudur. TÜBİTAK Başkanlık Binası Ankara'da yer almaktadır. Ankara ve farklı illerde bulunan Merkez, Enstitü ve diğer birimler de Başkanlığa bağlı olarak faaliyetlerine devam etmektedir.

09.07.2018 tarihli ve 30473 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 703 sayılı Anayasada Yapılan Değişikliklere Uyum Sağlanması Amacıyla Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile 278 sayılı Kanunu'nun adı "Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun" olarak değiştirilmiş ve birçok maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan 4 No.lu Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 582-597'nci maddelerinde kurumun amacı, görevleri ve yapısı yeniden düzenlenmiştir.

Anılan Kararname'nin 582'nci maddesinde TÜBİTAK'ın kuruluş amacı; *Türkiye'nin rekabet gücünü ve refahını artırmak ve sürekli kılmak için; toplumun her kesimi ve ilgili kurumlarla iş birliği içinde, ulusal öncelikler doğrultusunda bilim ve teknoloji politikaları hakkında çalışmak, bunları gerçekleştirecek alt yapının ve araçların oluşturulmasına katkı sağlamak, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini özendirmek, desteklemek, koordine etmek, yürütmek, bilim ve teknoloji kültürünün geliştirilmesinde öncülük yapmak ...* şeklinde belirlenmiştir.

Kararname'nin 584'üncü maddesinin birinci fıkrasında Kurumun görevleri sayılmış olup, anılan fıkra hükmüne göre Kurum özetle; bilimsel ve teknolojik alanlarda, araştırma ve geliştirme faaliyetlerini desteklemek, koordine etmek, izlemek, yapmayı özendirmek ve yapmak, bu amaçla program ve projeler geliştirmekle görevlidir.

Kurum, Kararname'nin 584'üncü maddesinin birinci fıkrasında sayılan görevlerini yerine getirmek amacıyla kuluçka merkezi, teknoloji merkezi, teknoloji transfer ofisleri, proje geliştirme ve bilgi aktarım merkezleri, bilim merkezi, bilim parkı ve benzerlerini kurmak ve desteklemek, yurt dışı irtibat büroları kurmak, destek programları oluşturmak, işbirliği ağları ve kümelenme faaliyetlerini desteklemek, proje pazarı, bilim fuarı, yarışma ve benzeri etkinlikleri düzenlemek ve desteklemek, ödül, burs ve teşvik ikramiyesi vermek, Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek usul ve esaslar doğrultusunda teminat alınmaksızın hibe ve/veya kredi olarak sermaye desteği vermek ve ön ödemede bulunmak ve birinci fıkrada belirtilen görevlerin yerine getirilmesi ile ilgili her türlü faaliyette bulunmak ve gerekli desteği sağlamak yetkisine haizdir.

TÜBİTAK yukarıda belirtilen bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin genel usul ve esasların belirlenmesinde Cumhurbaşkanlığı bünyesindeki Bilim, Teknoloji ve Yenilik Politikaları Kurulu ve diğer ilgili politika kurullarıyla koordinasyon içerisinde çalışır.

Kurum, 278 sayılı Kanun'da ve 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nde hüküm bulunmayan hallerde özel hukuk hükümlerine tabidir.

Kurum özellikle ikincil mevzuat bakımından çok kapsamlı mevzuata sahiptir. Başlıca güncel üst mevzuatı ile ikincil mevzuatın bir kısmı aşağıda sayılmıştır:

- 278 sayılı TÜBİTAK ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun
- 3 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
- TÜBİTAK Başkanlığına Bağlı Merkezlerin Kuruluş ve İşletmesine İlişkin Çerçeve Yönetmelik
- TÜBİTAK Destek Programları Başkanlıkları Kuruluş, Çalışma Usul ve Esaslarına İlişkin Yönetmelik
- TÜBİTAK İnsan Kaynakları Yönetmeliği
- TÜBİTAK Ar-Ge Projeleri İhale Yönetmeliği

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

A - Teşkilat Yapısı

4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 585'inci maddesine göre, TÜBİTAK, Yönetim Kurulu, Başkanlık, Araştırma Merkezleri, Enstitüler ve benzeri birimler ile Kurumun görevlerini yerine getirebilmesi için gerek duyulan bilim parkı, bilim merkezi, müze ve benzeri diğer birimlerden oluşur.

Yönetim Kurulu; Kurumun en üst karar organıdır. Başkan, Kurumun ve yönetim kurulunun başkanıdır. Yönetim Kurulu yedi üyeden oluşur. Yönetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Üyeler en çok iki dönem için bu göreve seçilebilir. Başkan ve Başkan Yardımcılarının bu görevleri sona erdiğinde Yönetim Kurulu üyelikleri de sona erer.

Başkanlık; Başkan ve iki Başkan Yardımcısı ile Genel Sekreterden oluşur. Başkanlık birimlerinin muhasebe hizmetleri Başkanlık Muhasebe Birimi tarafından, merkez ve enstitülerin muhasebe hizmetleri ise kendileri tarafından yürütülmektedir.

TÜBİTAK Merkez ve Enstitüleri, faaliyetlerine göre TÜBİTAK Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimleri olarak yapılandırılmıştır. Bunlar şunlardır:

TÜBİTAK Ar-Ge Birimleri:

- Marmara Araştırma Merkezi (MAM)
- Bilişim ve Bilgi Güvenliği İleri Teknolojiler Araştırma Merkezi (BİLGEM)
- Savunma Sanayii Araştırma ve Geliştirme Enstitüsü (SAGE)
- Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü (UZAY)
- Ulusal Metroloji Enstitüsü (UME)
- Türkiye Sanayi Sevk ve İdare Enstitüsü (TÜSSİDE)
- Temel Bilimler Araştırma Enstitüsü (TBAE)
- Raylı Ulaşım Teknolojileri Enstitüsü (RUTE)

TÜBİTAK Ar-Ge Kolaylık Birimleri:

- Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM)
- Bursa Test ve Analiz Laboratuvarı (BUTAL)
- TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi (TUG)

B - Personel Yapısı

TÜBİTAK İnsan Kaynakları Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde, Kurumun toplam kadrosunun (Başkanlık, merkez ve enstitülerin kadroları) her yıl Başkanın önerisi ve Yönetim Kurulu Kararı ile belirleneceği, kadro dağılımının ve unvanlara dönüştürülme işleminin ise Kurum Başkanı tarafından yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Kurumda, 31 Aralık 2022 tarihi itibarıyla 5.721 personel görev yapmaktadır. Bu personelin %48'i kadrolu, %52'si proje personeli olarak çalışmaktadır. Personelin %15'i TÜBİTAK Başkanlık birimlerinde, %85'i ise Ar-Ge ve Ar-Ge Kolaylık Birimlerinde görev yapmaktadır. 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin Geçici 23'üncü maddesi kapsamında çalışırken kadroya geçirilen personel sayısı ise 613'tür. TÜBİTAK Hizmet Grupları ve Dereceler Cetveline göre TÜBİTAK personeli beş ana grupta toplanmış olup, bu gruplar Y Grubu (Yönetim), AG Grubu (Araştırma), A Grubu (Teknik ve Destek), B Grubu (Hizmet), C Grubu (Yardımcı Hizmet) şeklinde sıralanmıştır.

1.3. Mali Yapı

A- Bütçe Yapısı ve Kullandığı Kaynaklar

TÜBİTAK, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresidir. Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımını ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 591'inci maddesine göre Kurumun gelir kaynakları şunlardır:

- Her yıl genel bütçeden aktarılacak tutar
- Kuruma yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler
- Kurum dışına verilecek hizmetler karşılığında alınacak olan paraların %60'ı
- Yayın gelirleri ve diğer faaliyet gelirleri
- Kuruma ait taşınır veya taşınmaz malların gelirleri
- Danışma hizmeti karşılığı elde edilecek gelirler
- İşletme ve şirketler ile diğer birimlerden aktarılan gelirler
- Buluşlardan doğan haklara ilişkin gelirler

Bu gelirlerden hesap yılı sonuna kadar harcanamayan paralar kurumun ertesi yıl gelir

hesabına aktarılmaktadır. 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu İle İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun'un 13, 14 ve 15'inci maddeleri ve 4 No.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 591'inci maddesi uyarınca Kurum harç ve vergilerden muaf tutulmuştur.

Kuruma ait döner sermaye işletmesi ile bütçe dışı özel hesap yoktur.

B- Bütçe (Gelir - Gider) Gerçekleşmeleri

a- Bütçe Gelirleri

Kurumun 2022 yılı bütçe gelirlerinin dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2022 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri

Bütçe Gelir Kalemleri	2022 Yılı Planlanan Gelirler (TL)	2022 Yılı Gerçekleşen Gelir (TL)	Gerçekleşen Gelirlerin % Dağılımı
03. Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	193.301.000,00	3.741.623.044,12	25,88
04. Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5.975.365.000,00	10.313.092.591,50	71,33
05. Diğer Gelirler	219.511.000,00	403.465.188,17	2,79
Toplam	6.388.177.000,00	14.458.180.823,79	100

Not: Ret ve iadeler tutarı olan 924.761,98 TL düşülmüş net tutarlardır.

2022 yılında planlanan bütçe gelirleri tutarı 6.388.177.000,00 TL, gerçekleşen tutar ise 14.458.180.823,79-TL'dir. Gerçekleşen bütçe gelirleri içinde %71,33 oranı ile Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler en büyük paya sahiptir.

Ayrıca 2022 yılında gerçekleşen toplam 14.458.180.823,79 TL bütçe gelirinin 5.333.180.823,79 TL'si özgelir olarak gerçekleşmiştir. Bu tutar 2022 yılı bütçe gelirlerinin yaklaşık %36,89'unu oluşturmuştur. Yine aynı yılda toplam 9.125.000.000,00 TL Hazine yardımı gerçekleşmiş olup, bu tutar gerçekleşen gelirlerinin yaklaşık %63,11'ini oluşturmaktadır.

b- Bütçe Giderleri ve Ödenekleri

Kurumun 2022 yılı bütçe giderleri ve ödenekler dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2022 Yılı Bütçe Ödenekleri ve Gider Gerçekleşmeleri

Bütçe Gider Kalemleri	Başlangıç Ödeneği (TL)	Yıl Sonu Ödeneği (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)	Yıl Sonu Öd. Göre Har. Oranı (%)
01. Personel Giderleri	1.115.056.000,00	1.589.369.361,00	1.494.997.916,41	94,06
02. SGK Devlet Primi	223.474.000,00	296.309.770,00	278.054.951,82	93,84
03. Mal ve Hizmet Alımı	578.824.000,00	1.598.602.345,30	1.560.161.847,41	97,60
05. Cari Transferler	862.851.000,00	1.611.208.792,00	1.602.737.129,94	99,47
06. Sermaye Giderleri	755.659.000,00	1.761.305.284,13	856.181.312,94	48,61
07. Sermaye Transferleri	2.853.813.000,00	9.642.533.468,58	8.611.756.802,88	89,31
Toplam	6.389.677.000,00	16.499.329.021,01	14.403.889.961,40	87,30

2022 yılında kuruma 6.389.677.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş, toplam 14.403.889.961,40 TL bütçe gideri gerçekleşmiştir. Sermaye transferleri giderleri %59,78 oranıyla bütçe giderlerinde en büyük paya sahiptir.

c- Faaliyet Sonuçları

Kurumun 2022 yılı faaliyet sonuçları tablosu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3: 2022 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu

Gelirler H. (600) (A)	İndirim, İade ve İskontolar H. (610) (B)	Net Gelir (C=A-B)	Giderler H. (630) (D)	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu H. (590) (E=C-D)
17.843.830.534,80	40.718.348,58	17.803.112.186,22	16.375.820.107,09	1.427.292.079,13

Yukarıdaki tabloda da görüleceği üzere Kurum 2022 yılında 1.427.292.079,13 TL tutarında dönem olumlu faaliyet sonucu elde etmiştir.

e - Kamu İdaresi Bütçesi İçinde Gösterilmeyen Teşekkürler

Kamu idaresi bütçesi içerisinde gösterilmeyen teşekkürler; şirketler ve sosyal tesislerdir. Bunlar hakkındaki bilgi aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 4: Kurumun Sermayesine İştirak Ettiği Şirketler

Şirket Adı	Kuruluş Yılı	Şirket Sermayesi	TÜBİTAK Pay Oranı %	Sermaye Payı (TL)
Marmara Teknokent A.Ş.	2003	45.784.886,22	99,5	45.553.490,77
Bilişim Vadisi Teknopark Yönetici A.Ş.(Eski Adı: Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A.Ş.)	2019	470.820.730,50	11,58	54.508.166,00
Kırıkkale Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetimi A.Ş.	2014	1.300.000,00	10	130.000,00
Tüyar Mikroelektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Yital Mikroelektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş.)	2017	17.462.500,00	29	5.064.125,00
TRTEST Test ve Değerlendirme A.Ş.	2017	40.000.000,00	8	3.200.000,00

Tablo 5: Sosyal Tesisler

Tesis/Birim	Başkanlık	BİLGEM	BİLGEM/İLTERAN	MAM	UME	TÜSSİDE	BUTAL	Toplam
Misafirhane	16 Yataklı 9 Oda		10 Yataklı 5 Oda	-	20 Yataklı 10 Oda	-	36 Yataklı 23 Oda	82 Yataklı 47 Oda
Lojman	-	-	-	10	-	-	-	10
Gündüz Bakımevi	-	-	-	1	-	-	-	1
Lokal	1 (50 Kişilik)	-	-	-	-	-	-	1
Apart Daire	-	-	-	-	-	-	-	-

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Kurumda, “Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS)” ve “Harcama Yönetim Bilişim Sistemi (HYS)” kullanılmaktadır. Mali işlemlerin muhasebe kayıtları Kurumun tabi olduğu “Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği” çerçevesinde tahakkuk esaslı muhasebe sistemine göre yapılmaktadır.

Mali raporlama işlemleri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde tanımlanan ve ekinde düzenlenen mizan cetveli, temel mali tablolar ve diğer mali tablolar ile Merkezi Yönetim

Muhasebe Yönetmeliği'nin 539'uncu maddesinde yer alan defter, cetvel ve tablolara göre gerçekleştirilmektedir.

Bu kapsamda 17.09.2020 tarihli ve 31247 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan “*Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar*” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, mali tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmış olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş Veriler Defteri
- Geçici Mizan
- Kesin Mizan
- Bilanço
- Faaliyet Sonuçları Tablosu
- Özkaynak Değişim Tablosu
- Bütçelenen ve Gerçekleşen Tutarların Karşılaştırma Tablosu
- İdare Taşınır Mal Yönetimi Ayrıntılı Hesap Cetveli
- İdare Taşınır Mal Yönetim Hesabı İcmal Cetveli

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

---

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları belirlenmiş olup görev tanımı ve görev dağılım çizelgelerinin tamamlanmaması

nedenleriyle eksiklikler bulunmaktadır. İdarede "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirilmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası, tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Hassas görevlere ilişkin prosedürler kapsamında taslak formlar oluşturulmuştur. Nihai şekli verilmediğinden duyurulmamıştır.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan, içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare performans programı içerik olarak mevzuata uygun şekilde hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare iç kontrol risklerinin tanımlamasıyla ilgili bazı çalışmalar yapmış olmakla beraber Risk Strateji Belgesi, Kamu İç Kontrol Rehberinin ekindeki "Risk Oylama Formu", "Risk Kayıt Formu" ve "Konsolide Risk Raporları" hazırlama süreci devam etmektedir. Henüz iç kontrol riski tanımlanmadığı için çalışmalar yeterli değildir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalara başlanmış olup Kamu İç Kontrol Rehberinin ekindeki "Risk Oylama Formu", "Risk Kayıt Formu" ve "Konsolide Risk Raporları" hazırlama süreci devam etmektedir.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri bazı birimler için hazırlanmış ancak Kurum bazında tamamlanmamıştır. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmeler, farklı kişiler arasında dağıtılarak "görevler ayrılığı" ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez

değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmuş olup 8 iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. Bu kadroların 5'i doludur. İç denetim biriminin, sadece iç kontrol sisteminin işleyişini konu alan denetim ve raporlama çalışmaları bulunmamakla birlikte önceki yıllarda yapılan birim bazlı denetimler sırasında, yürütülen faaliyetler bakımından birimdeki iç kontrol sistemi unsurlarını da içeren denetim ve raporlama çalışmaları mevcuttur. Ancak 2022 yılı iç denetim programı ve bu program esas alınarak iç denetim gerçekleştirilmemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>